

رابطه ی میان ادراک و شناخت در طراحی پارک های موضوعی

وحید برزگر^۱، مهدی حقیقت بین^۲، مهسا نوروز^۳، آرش امین^۴

۱- کارشناس ارشد عمران، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت اله آملی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، آمل، ایران

۲- استادیار گروه معماری - شهرسازی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۴- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

St_v_barzegar@azad.ac.ir

۱. خلاصه

آنچه امروزه بیش از پیش ذهن طراحان پارک و فضای سبز را به خود معطوف کرده اتخاذ راهکارهایی جهت افزایش جاذبه و آموزش دهندگی پارک برای شهروندان و مخاطبان است. از اینرو ایجاد پارک های موضوعی راهکاری است که مورد توجه قرار گرفته است. طراحی و ساخت پارک های مفهومی مستلزم بهره گیری از روش هایی جهت تقویت خوانایی و درک مفاهیم لحاظ شده در طراحی این نوع پارک ها توسط مخاطبین عام است. چراکه در غیر این صورت شاهد صرف انرژی و هزینه های بسیار زیادی در ساخت این نوع پارک ها هستیم بدون آنکه قادر باشند مفاهیم مورد نظر طراحان خود را به مخاطب منتقل نمایند. لذا در این مقاله بر آنیم تا بتوانیم به بعضی اصول که میتواند به درک متقابل شهروندان از پارک و ایده های لحاظ شده در طرح آن کمک نماید دست یابیم. از جمله پارک هایی که میتواند در شهر تهران با هدف بیان و انتقال مفاهیمی خاص به شهروندان طراحی و اجرا شده بوستان حضرت ابراهیم میباشد که در این تحقیق بصورت خاص مورد بررسی قرار گرفته است. روش تحقیق استفاده شده در این نوشتار از نوع توصیفی تحلیلی و روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی است. این تحقیق ابتداء به بررسی تعاریف موجود از شناخت و ادراک در حوزه های فلسفه روانشناسی و طراحی محیط و زیباشناسی پرداخته و در ادامه به مطالعه درباره پارک مفهومی و معرفی نمونه ای ویژه ای در ایران (گلستان حضرت ابراهیم) اختصاص یافته است. سپس به بررسی میزان انطباق تصویر ذهنی گردشگران از قسمت های مختلف پارک با هدف طراح پرداخته ایم. پس از تجزیه و تحلیل نتایج به دست آمده به دست آورد های جالبی در این زمینه رسیده ایم که شاید بتواند راه گشای طراحان پارک و منظره بوده و از صرف هزینه های زیاد و بی نتیجه جلوگیری کند. از جمله این دست آوردها میتواند به طراحی پارک با توجه به فرهنگ طراحی با توجه به فرهنگ طراحی با توجه به نیازهای کاربران و استفاده از کارشناسان متخصص ... اشاره کرد.

کلمات کلیدی: پارک مفهومی، ادراک، شناخت، مفهوم، بوستان حضرت ابراهیم (ع).

۲. مقدمه

مباحث علم و ادراک به نوبه ی خود از مهمترین و باارزش ترین مسائل فلسفه است. و در واقع بحث از علم و ادراک به گونه ای بحث از عالی ترین ویژگی انسان است. حواس اصلی انسان شامل بینایی شنوایی بویایی چشایی و لامسه می باشند. امروزه حواس دیگری نیز شناخته شده اند مثلاً درد یا جهت یابی. ولی تقسیم بندی کلی پنج تایی همچنان باقی مانده است. (پاکزاد ۲۱، ۱۳۸۵). چنین به نظر میرسد با توجه به اهمیت نقش حس بینایی در دریافت اطلاعات محیط ابن حس در میان سایر حواس پنج گانه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بدین ترتیب بخش اعظم ادراک محیط توسط این حس